

- Základy etopedie
- Michaela Fialová
- Americká oficiální federální legislativa (IDEA, 1981) pro definici poruch chování používá tu, jež byla vytvořena **Elim Mikem Bowerem**, která je nejčteněji využívána i v českém prostředí. U emocionálně hendikepovaného dítěte se musí projevit jedna nebo více charakteristik pro poruchu chování najednou (Kauffman, J. M. 1997 s. 26):
- Neschopnost dítěte se učit, přičemž tento stav není vysvětlitelný intelektuálními, smyslovými nebo zdravotními faktory apod.
- Neschopnost budovat a udržovat uspokojivé interpersonální vztahy s vrstevníky, učiteli apod.
- Nevhodné typy chování nebo pocitů za běžných situací.
- Celkově nešťastná a depresivní nálada apod.
- Tendence rozvíjet fyzické symptomy, bolest nebo strach, které jsou spojovány s osobními nebo školními problémy.
- *„Děti, které prožívají a projevují ve svém chování běžné problémy každodennosti, jež souvisejí s vývojem, růstem, poznáváním prostředí, vyrovnáváním se s realitou.*
- *Děti, u nichž se rozvíjí větší počet a vyšší stupeň emočních problémů, které jsou důsledky normálních krizí nebo stresujících zkušeností – úmrtí blízké osoby, narození sourozence, rozvod rodičů, tělesný úraz, úraz mozku, dospívání nebo vstup do školy.*
- *Děti, u nichž mírné projevy emočních problémů přetrvávají s tím, že v jisté míře překračují hranici běžných očekávání, ale zároveň jsou tyto děti schopny zvládnout adekvátní přizpůsobení se školnímu prostředí.*
- *Děti se zafixovanými a opakujícími se symptomy emoční nepřizpůsobivosti, které s pomocí mohou těžít ze školní docházky a v rámci školního prostředí udržovat vztahy pozitivní.*
- *Děti se zafixovanými a opakujícími se projevy emočních obtíží, které budou pravděpodobně nejlépe vzdělatelné v pobytovém školním prostředí nebo dočasně v domácí péči“*
- Školská klasifikace
- Poruchy chování vyplývající z konfliktu
- - záškoláctví, lhaní, krádeže
- Poruchy chování spojené s násilím
- - agrese, šikana, loupeže, juvenilní kriminalita a prekriminalita
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1100627928-ta-nase-povaha-ceska/405235100011004-narod-nezletilych-vrahu/titulky>
- Poruchy chování související se závislostí
- Záškoláctví, lhaní, krádeže
- Typy záškoláctví
- **impulzivní**

- • předem neplánuje
- • reaguje náhled, nepromyšleně, odejde v průběhu vyučování
- • někdy absence trvá i několik dnů než se o situaci dozvědí rodiče
- • dítě často pokračuje v absencích ze strachu z následků, neví, co by mělo dělat
- **plánované**
- • účelové, plánované
- • nejružnější záminky
- • v situaci před zkoušením, neoblíbeným předmětem, neoblíbeným učitelem
- **Pravé záškoláctví** – žák se ve škole neukazuje, ale rodiče si myslí, že do školy chodí
- **Záškoláctví s vědomím rodičů** – na této formě se podílí několik typů rodičů, jejichž hlavními charakteristikami je buď odmítavý postoj ke škole nebo přílišná slabost ve vztahu k dítěti či závislosti na pomoci a podpoře dítěte v domácnosti
- <https://www.youtube.com/watch?v=g2pHBMm444w>
- **Záškoláctví s klamáním rodičů** - existují děti, kteří dokážou přesvědčit rodiče o svých zdravotních obtížích, po které nemohou jít do školy a rodiče jim absenci omlouvají pro tyto zdravotní důvody, tento typ záškoláctví je však obtížně rozlišitelný od záškoláctví s vědomím rodičů
- **Útěky ze školy** – žáci do školy přijdou, nechají si zapsat přítomnost a během vyučování na několik hodin odejdou, přičemž zůstávají v budově školy nebo ji na krátkou dobu opustí
- **Odmítání školy** – některým typům žáků činí představa školní docházky psychické obtíže, např. v důsledku problémů ve škole souvisejících s obtížností učiva, při strachu ze šikany, či výskytu školní fobie nebo deprese
- " hodiny byly nudné
- " práce v nich byla moc těžká
- " atmosféra ve škole byla příliš přísná
- " žáci měli problémy s některými učiteli
- " měli pocit, že je škola odmítá
- " škola se jim dostatečně nevěnovala
- " byli šikanováni
- " chtěli trávit čas s kamarády nebo chtěli být sami
- " nelíbily se jim učební osnovy školy
- Co s tím?
- " vedení lepší dokumentace o problému
- " lepší pomoc žákům s rizikem chození za školu

- " osnovy, které lépe vyhovují zájmům a potřebám žáků
- " informovanost o důsledcích (právních, vzdělávacích)
- " intervenční programy proti záškoláctví
- Motivační prvky
- " odměny pro ty, kteří si v určitém období udrželi 100% docházku –diplomy, psací potřeby, lístky do kina, vstupenky na fotbal, do bazénu
- " soutěž v docházce mezi třídami s týdenním vyhodnocením
- " umožnění práce v programu proti záškoláctví pro žáky s omluvenými absencemi (peer program?)
- " příprava aktivit, při kterých se zdůrazní rodičům jejich úloha při dodržování docházky
- " péče o klima školy
- Lhaní
- **Lhaní** - je způsobem úniku z osobně nepříjemné situace, kterou dítě nedovede vyřešit jinak.
- **Pravá lež** – charakteristická úmyslem a vědomím nepravdivosti. Jde o obranný mechanismus, který má jasný cíl.
- **Dětská bájná lhavost** – uspokojuje alespoň na symbolické úrovni ty potřeby, které ve skutečnosti uspokojeny nejsou. V tomto případě se o poruchu chování nejedná do 7. roku dítěte.
- **Mytomanie** - nutné odlišit jiná psychiatrická onemocnění (bludy, obsese - nutkání atd.), u dětí většinou samovolně s věkem odezní, léčba je vždy obtížná a dlouhodobá, nutná pomoc psychologa, ev. psychoterapie, farmakologicky antidepressiva.
- Lhaní u dětí po 7. roku
- **Vzpoura.**
- Jedním z důvodů je **touha vymanit se z vlivu dospělých.**
- **Nedůvěra.**
- **Když řekne pravdu**, už předem ví, že **bude zamítnuta**. Je přece lehké vymyslet si to, **co rodiče chtějí slyšet**
- **Pohodlí.**
- **Často bývá příčinou nepravdivých tvrzení obyčejná lenost**
- **Nejistota.**
- Teenager může lhát i proto, že si **není jistý v zátěžových situacích**. Možná má **strach**.
- Co dál?
- **Zkuste zjistit proč. Možná, že až objevíte důvod jeho výmyslů, budete znát i řešení.**

- **Místo trestu odpovědnost. Dítě je připraveno, že za svou lež bude potrestáno. Nedělejte to, ale nechte je nést následky jeho chování.**
- **Zaveďte "nerovnováhu". Lež by se neměla vyplatit, pravdu je naopak třeba odměnit. Stačí projevit svou radost nebo dítěti upřímně poděkovat a říci mu, že si jeho pravdomluvnosti vážíte.**
- **Dejte jasná pravidla. Dítě by mělo vědět, že příště už nastanou sankce. Hned si také ujasněte jaké**
- Krádeže
- Jedná se o chování, na které lze nahlížet z několika úhlů pohledu – podle účelu krádeže. Nicméně vždy je tímto chováním způsobena škoda druhé osobě.
- Krádeže často doprovází jiné typy rizikového chování. Například jde o způsob, jak získat prostředky na návykové látky, nebo může být krádež motivována rasistickými předsudky a podobně. Důležité je zjistit, zda dítě krádež předem plánovalo, nebo zda se jednalo o impulzivní reakci na jeho aktuální potřebu.
- Typy krádeží
- **Dítě krade pro sebe** – v rámci uspokojení svých potřeb či získání si pozornosti okolí, zejména rodičů, a jde tedy o takzvané „volání o pomoc“.
- **Dítě krade pro druhé** – ve snaze získat přátele, zvýšit svůj společenský status.
- **Dítě krade v partě** – často se jedná o vstupní rituál do party, jeden z možných projevů šikany.
- Agrese, šikana, loupeže
- agresivita
- **Agresivitu** klasifikujeme jako vnitřní pohotovost jednat útočně (rys osobnosti). Je to sklon (tendence) k **útočnému jednání**, které se transformuje do různých podob. V přírodě je to vlastně přirozená a nutná vlastnost živočichů, aby přežili. Agresivita je způsob reakce na podkladě **strachu**, přání (**frustrace**, žádosti), **hereditu** (dědičnosti), opuštění nebo tyranie.
- Agrese
- Agrese je **chování**, které **vědomě** a **se záměrem** (úmyslně) ubližuje, násilně omezuje svobodu a poškozuje jiné osoby nebo věci.
- Agrese
- agrese bez vnějších projevů, probíhá pouze v myšlení dítěte
- agrese, která se projeví navenek, např. nadávkou, hrubým slovem, výhrůžkou
- agrese, která se projevuje destruktivním chováním – bouchnutím dveří, rozbíjením předmětů
- fyzické napadení druhé osoby
- šikana

Metodický [pokyn](#) MŠMT definuje šikanu takto:

- „Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků.“
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10318730018-polosero/211562222000001-polosero-sikana>
- šikana
- 1. stádium ostrakizmu
- 2. stádium fyzické agrese a přitvrzování manipulace
- 3. stádium vytvoření jádra
- 4. stádium kdy většina přijímá normy
- 5. stádium totalita (dokonalá šikana)
- šikana
- Vztah oběti a agresora???
- - návyk
- - pseudosvědomí
- - identifikace
- Prevence šikany
- http://www.odyssea.cz/soubory/e_kurzy/jak_zlepsit_vztahy_v_nasi_tride_2_stupen_zs.pdf
- Primární
- Sekundární
- Terciární
- Loupeže
- Kdo proti jinému užije násilí, nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci
- výchova
- Nařízená ústavní výchova
- Uložená ochranná výchova
- Výchovná opatření
- Ochranná opatření
- Trestní opatření

- Trestní opatření
- Obecně prospěšné práce
- Domácí vězení
- Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné akce
- Peněžité opatření
- Peněžité opatření s odkladem
- Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty
- Zákaz činnosti
- Vyhoštění
- Odnětí svobody podmíněné
- Odnětí svobody nepodmíněné
- Provinění
- Čin jinak trestný
- Kolik může dostat mladistvý nebo dítě maximální trest odnětí svobody nepodmíněně?
- šikana
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1100627928-ta-nase-povaha-ceska/405235100011004-narod-nezletilych-vrahu/titulky>
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10318730018-polosero/211562222000001-polosero-sikana>
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10318730018-polosero/211562222000003-polosero-utekari>
- Závislostní chování
- **Tradiční typy závislostního chování**
- drogová závislost
- závislost na alkoholu
- tabakismus
- závislost na hracích automatech
- **Drogová závislost**
- *alkoholovo-barbiturátový typ* (alkohol, hypnotika, trankvilizéry - sedativa, anxiolytika)
- *amfetaminový typ* (látky obsahující efedrin, pervitin)
- *cannabisový typ* (látky obsažené v konopí, THC, hašiš, marihuana)
- *halucinogenový typ* (LSD, meskalin, psilocybin)

- *kathový typ* (látky v listech catha edulis)
- *opiátovo-morfinový typ* (morfin, heroin)
- *solvenciový typ* (toluen, benzin, inhalační narkotika)
- *tabákový typ*
- *kofeinový typ*
- *antipyretiko-analgetikový typ*
- *neuroleptikový typ* (antipsychotika, léky upravující chorobně narušené myšlení)
- *antidepresivový typ*
- **Drogová závislost- motivace**
- interpersonální (uznání, komunikace, vzdor)
- sociální (identifikace se subkulturou)
- fyzická – přání fyzického uspokojení, uvolnění, odstranění fyzických potíží
- sensorická – stimulace zraku, sluchu, hmatu, chuti, smyslová sexuální stimulace
- emocionální – uvolnění od psychické bolesti, „řešení“ problémů
- politická – akt protestu, sympatizace s politickým hnutím
- intelektuální - únik z nudy, snaha produkovat originální nápady, zkoumání sebe sama
- kreativně estetická – vylepšení umělecké tvory (malování, hudba)
- filozofická – hledání smyslu života, nové pohledy na svět
- antifilozofická – zklamání při hledání smyslu života
- spirituálně mystická – získávat boží vize, komunikace s bohem (bohy)
- specifická – dobrodružství, ocenění...
- **Závislost na alkoholu**
- společenská droga, součást mnoha sociálních rituálů
- naše společnost – **pro**alkoholní
- alkohol jako tzv. průchozí droga k nebezpečnějším látkám
- přitom alkohol – tzv. tvrdá droga, nicméně společensky tolerovaná
- **Závislost na alkoholu - fáze**
- 1) **počáteční stádium**
  - poznal účinky alkoholu, pocit dobré nálady
  - zvyšuje se tolerance (vydrží stále více)
  - alkohol je stále drogou, která dává a nic nebere

2) varovné stádium

- nejen podnapilost, ale i opilost – občas se to může stát každému
- hledá společníky
- zvyšuje se tolerance

3) rozhodné stádium

- jde víceméně o závislost, „okénka“
- alkohol je součástí metabolických procesů, ztráta kontroly
- racionalizační systém omluv svého pití

4) konečné stádium

- výrazné snížení tolerance alkoholu, málo vydrží, rychle se opije
- opilost i několikadenní (tahy), alkoholické psychózy – delirium tremens
- **Tabakismus – typologie kuřáků**
- **příležitostný kuřák** – občas, zvyk, necítí potřebu, ale objeví-li se, uspokojí ji, bez komplikací v případě abstinence
- **návykový kuřák** – kuřácké zvyklosti, zatím bez psychické závislosti, lze ukončit bez větší námahy
- **psychicky závislý kuřák** – vůně, chuť, kuřácký ceremoniál, snaha o uvolnění, uklidnění, odstranění dysforie a pocitu prázdnoty
- **psychicky a fyzicky závislý kuřák** – farmakodynamické účinky nikotinu, emočně vegetativní prožitky, tělesná závislost – bušení srdce, návaly pocení, třes a neklid při abstinenci
- **Závislost na hracích automatech**
- **automaty** – zábavní a výherní
- **hra** – základ patologického hráčství – zdroj zábavy a osvěžení
- gambler
- srov. s karbaníci
- **Závislost na hracích automatech - kritéria**
- progresivita procesu, posun hodnot a koncentrace na získání financí na další hru
- nerespektování mezí přijatelných ztrát, zaujetí hrou natolik, že ztrácí pojem reálné hodnoty peněz a diferencuje peníze na hru od financí na běžný život
- impulzivita v rozhodování o hře, podlehne okamžitým rozhodnutím navzdory racionální úvaze
- ambivalence k penězům, nevnímá tržní hodnotu peněz, hraje, když peníze má, ne aby je získal, neukončí hru, když vyhrává
- hráč dělá dluhy, ale bez agrese, zaplétá se do lží konstrukcí k zakrytí důvodů dluhů

- **Závislost na hracích automatech - fáze**

- 1) **stadium výher** – občasné hraní, fantazie velké výhry, přehnaný optimismus, zvyšování sázek, chlubí se nereálnými výhrami
- 2) **stadium prohrávání** – již patologické hráčství, neschopnost se hrou přestat, ztráta kontroly, hraní skrývá, financuje z dluhů, splácení odkládá, nárůst problémů v rodině i zaměstnání
- 3) **stadium zoufalství** – výrazné odcizení od rodiny, přátel, tendence obviňovat okolí za své jednání, trestné činy, rozpad rodiny, těžké duševní stavy, suicidální fantazie a pokusy

- **Nové formy závislostního chování**

- netomanie – závislost na internetu

- závislost na televizi

- sexuální závislost

- závislost na práci

- patologické nakupování

- bulimie

- **Netomanie**

- psychická závislost

- nicméně i fyzické potíže – krční páteř, špatné držení těla...

- obtížnější soustředivost

- sociální rovina – internet jako náhražka „skutečných“ interakcí a komunikace

- únik do nereálného, virtuálního, světa

- „bezpečná“ virtuální realita – dojem anonymity

- často sociální kontext – prohlížení emailů, příspěvků v sociálních sítích

- **Závislost na televizi**

- podobné charakteristiky jako tzv. počítačové narkomani

- uzpůsobování životního programu televiznímu programu

- pasivita, apatie, snížená empatie, izolace

- nedostatek pohybu, vadné držení těla, ochablost, riziko očních onemocnění

- **Sexuální závislost**

- akcelerace nutkavého neklidu a zvyšující se četnost různých sexuálních aktivit při zmenšující se satisfakci

- shodné rysy s drogovou závislostí v sociální oblasti – utajování, vina, dvojitý život, výčitky

- pravděpodobně – endorfiny (podobné opiátům) - fyziologická souvislost mezi drogovou závislostí a závislostmi, které nejsou vázány na nějakou látku

- spouštěčem je zřejmě slabé sebevědomí, pocit méněcennosti
- **Závislost na práci - workoholismus**
- workoholici - nesourodá skupina
- negativní dopad na vztah, zejména k blízkým
- práce je považována za osobní přednost, zdroj nadřazenosti

Typologie

- **urputný dřič** – neustále pracuje, ať je to potřeba či ne, únava, vyčerpání, chybné úkony, úrazy, nemoci, riziko nesprávného rozhodování
- **záchvatový typ** – bez objektivních důvodů, apatie – záchvat, neschopnost podávat dlouhodobý požadovaný výkon
- **hyperaktivní typ s poruchami pozornosti** – činnost, ale bez soustředění, bez dokončování, atmosféra rozruchu a zmatku
- **pracovní labužník** - pedant, perfekcionista, nepřiměřený čas i energie, očekává to i od druhých, problém je-li vedoucím
- **opečovávač** – silný altruista, obětuje se, často okázale
- **Patologické nakupování - oniomanie**
- velká obchodní centra
- 2 – 10% procent dospělé populace, muži i ženy
- často souvislost se sebeobrazem (móda, kosmetika, šperky, elektronika)
- nutkání a silná touha nakupovat, nákupní tahy
- často věci, které nevyužije, nejčastěji se to děje v zimním období
- finanční problémy, zadlužení
- **Bulimie – patologické přejídání**
- porucha obživného pudu
- výlučně v tzv. vyspělých zemích
- nutně nemusí souviset s obezitou
- mentální bulimie (MKN) – syndrom charakterizovaný opakujícími se záchvaty přejídání a přehnanou kontrolou tělesné hmotnosti, které vedou jedince k aplikaci krajních opatření, aby zmírnil tloušťku, vyvolanou účinky požití potravy
  - neustálé zabývání se jídlem, neodolatelná touha po jídle
  - snaha potlačit účinek jídla – zvracení, laxativa, hladovění, léky – anorektika
  - chorobný strach z tloušťky
- Netolismus...

- Historie
- Závislost na počítači
- Kniha „*Computer Addiction? A study of computer dependency*“ v roce **1989**
- **M. Shotton** – 1989 první výzkumné šetření
- Závislost na internetu
- 1995 – I. Goldberg pojem závislost na internetu
- „nemyslím si, že závislost na internetu existuje o nic víc, než závislost na tenisu, bingu nebo televizi. Lidé mohou přehánět všechno. Nazývat to poruchou je omyl.“
- K. Young – 1996 první definice, popis problému a diagnostické nástroje
- Terminologie
- Terminologie je nejednotná
- **NETOLISMUS**
- - Někteří autoři řadí pod tento pojem vše co se týká technologií (IAD, PC, MAD, TVAD, hraní her, hazard...)
- - Další skupina používá tento pojem ve spojení zejména s MMORPG - massively multiplayer online role play game
- - Poslední výklad poukazuje na fakt, že pod pojmem netolismus řadíme IAD a PCAD
- Terminologie
- Další názvy, využívané ve výzkumném prostředí
- - virtuální drogy
- - netomanie
- - závislosti na technologiích
- - ..... atd.
- **Závislostní chování nesubstančního charakteru spojené s užíváním informačních a moderních technologií**
- Patologické hráčství
- - silné puzení ke hře
- - upřednostňování hry před jinými zájmy
- - pokračování ve hře, i když jedinec ví o škodlivosti
- Děti a mladiství
- - vznik závislosti za velmi krátkou dobu
- - dostupnost her (např. hazard již nemá specifické prostředí)

- Závislost na online hrách
- - online hry mají vysokou dostupnost
- V nedávné době proběhly médií varovné zprávy o úmrtí korejského hráče online hry Starcraft4 na selhání srdce plynoucí z vyčerpání v internetové kavárně, poté co hrál padesát hodin bez větší přestávky.
- Podobná historka se udála i v Číně, kde třináctiletý hráč MMORPG World of Warcraft5 spáchal sebevraždu skokem z výškové budovy. Ve svém dopise na rozloučenou napsal, že se chce připojit k hrdinům hry, kterou zbožňoval.
- První zkušenost v roce 2004 - 8,82 let (N=1097)
- 2011 - některé studie uvádí i „dvouleté“ hráče
- MMORpg závislost
- - hra nikdy nekončí
- Studie z roku 2004
- - i když mají hráči MMORPG větší tendenci k trávení více času hraním a často shledávají virtuální svět příjemnějším a uspokojivějším více než realitu, nehledají ve hře způsob jak si zvýšit sebedůvěru, zabavili by se i kdyby MMORPG nehráli a necítili by se podráždění, kdyby nemohli jeden den hrát.
- Toto poukazuje na fakt, že hráči MMORPG **nejsou na hře závislí. Pro většinu je hra jen alternativním způsobem vyhledávání a navazování sociálních kontaktů.**
- Mmorpg – vznik závislosti
- - flow stav (zážitek zábavy) nemá vliv na vzniku závislosti
- Na vzniku závislostního chování se podílí dva mechanismy
  - • Honba za uznáním (opakované hraní s cílem nashromáždit nejlepší možné vybavení, úroveň postavy, získat nejvyšší místa v ratingu apod.)
  - • Utváření vztahů a jejich udržování
- Jedná se tedy o MMORPG závislostní chování?
- Závislostní chování a naše potřeby
- Maslowova pyramida potřeb
- Závislostní chování a naše potřeby
- 11 let
- Chodí do školy
- Nemá výraznější schopnosti
- Ve třídě na pomyslném chvostu
- A co jeho potřeby??

- Závislostní chování a naše potřeby
- Postava ve WoW
- A co její potřeby?
- Další typy patologického hráčství
  - - online hazardní hraní
  - - offline hry
- Závislost na internetu
  - - terminologie: netomanie, IAD (internet addiction Disorder)
- Formy závislostního chování na internetu
  - Online komunikace a kybervztahy
  - Hraní online her
  - Přetížení informacemi
  - Internetové kompulzivní chování
  - Závislost na kybersexu
  - Závislost na počítači aj.
- Rizikové faktory u dětí a mladistvých
  - ADHD
  - Sklony k agresi a násilí
  - Mladí patologičtí hráči
  - Introverti
  - Jedinci s nějakým typem zdravotního postižení, či znevýhodnění
- Závažné rizikové faktory
  - Podle Saisan, Smit, Robinison a Seagal (2016)
    - Úzkosti a deprese
    - Koexistence jiných závislostních poruch
    - Nedostatek sociálních vztahů
    - Celková nešťastnost
    - Menší společenská a profesní vytíženost
    - Vysoká míra stresu
- Jiné technologické závislosti
  - Závislost na mobilním telefonu

- - The Washington Post: průměrný uživatel mobilu zkontroluje svůj telefon 150x denně
- - Nomofobie
- - Fantomova vibrace
- - F63.8 - jiné nutkavé a impulzivní poruchy
- Mobilní telefon u dětí – sociální prestiž
- Fad - Facebook Addiction Disorder
- Michael Fenichel, který v roce 2009 definoval poruchu pomocí těchto průvodních jevů:
  - - Noční užívání Facebooku
  - - Uživatel tráví na Facebooku více než hodinu denně
  - - Obsese starými láskami a expartnery
  - - Užívání Facebooku na úkor práce a pracovních povinností.
  - - Odloučení od největší sociální sítě v uživateli vzbuzuje pocity úzkosti a stresu.